

**Statistiek der verpleegden.
Toestand op 30 Juni 1935.**

Verpleegd in de Stichting :		
Regeringsjongens	128	
Pupillen van „Valkenheide”	17	
Van andere Vereenigingen	21	
Kinderrechterjongens	15	
Voor particuliere rekening	2	183
Elders geplaatst onder ons toezicht :		
Regeringsjongens	43	
Pupillen van „Valkenheide”	3	46
Totaal der ingeschrevenen :		
Meerderjarig geworden	780	
Teruggegeven aan Ouders, Voogden of Regeering	64	
Overleden	11	855
Totaal opgenomen sedert de opening van „Valkenheide” op 4 Oct. 1912 (hoogste stamboeknummer)		1084

Giftenlijst.

In hartelijken dank ontvangen gedurende de maand Juni 1935 :

Door de Administratie :

van Particulieren :

N. N. f 11.—; Bezoek Soc. Ontw. Week f 10.—; Mevr. R.-H. te M. f 25.—; Mevr. Wed. Ds. H. J. A.-D. te W. f 5.—; N. N. te H. (bem. Ds. G. M.) voor Roel, Kees & kl. Cor f 10.—; Bez. Borne f 11,48; Bez. Doorn f 1.—; Bez. Apeldoorn (4/7) f 10,60.

van Nederlandsch Hervormde Gemeenten :

Valkenburg (Z.H.) f 10.—; Feyenoord f 10.—; Nootdorp f 9.—; Almelof f 27,82; Rotterdam-W (Zend. V.) f 10.— (Fonds v. Chr. Bel.) f 25.—; Numansdorp f 6.—; Hilversum f 154,81; Veendam f 2,50.

Door bemiddeling van den Heer A. C. Nicolaï, Veldheimlaan 47 te Zeist :

van Particulieren :

J. J. K. te D. f 0,25.

van Comité's :

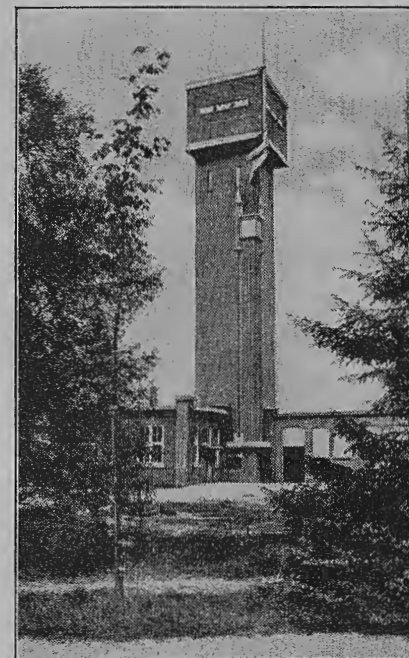
's Gravenhage f 43,15; Scheveningen f 33,32; Enschede f 34,79; Laren (N.H.) f 15,83; Zevenaar f 11.—.

Vriendelijk wordt verzocht adresveranderingen, benevens eventuele onjuistheden in de bestaande adresseeringen, steeds op te geven aan de :

Administratie „Valkenheide”
te Maarsbergen (Utr.).

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN
„VALKENHEIDE”

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN "VALKENHEIDE"

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK
ONDER REDACTIE VAN DEN DIRECTEUR

TELEF. INTERC. NO. 7 - MAARSBERGEN - GIRONUMMER 51766

BESTUURSLEDEN :

Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE, Wassenaar, Teylingerhorstlaan 23, Voorzitter.	H. J. DE GROOT, 's-Gravenhage. Ds. M. HEFTING, Elst (O.B.). Mr. S. J. HOGERZEIL, 's-Gravenhage.
A. B. C. DUDOK DE WIT, Amsterdam, Vijgendam 2, Secretaris.	Ds. J. W. A. KLINKHAMER BREDIUS, Baarn Mr. J. Æ. A. LISMAN, 's-Gravenhage.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amsterdam, Heerengracht 420, Penningmeester.	Dr. J. DE MOL VAN OTTERLOO, 's-Gravenhage
Ds. J. BARBAS, Hengelo (Gld.).	Dr. H. SCHOKKING, 's-Gravenhage.
Jhr. Mr. C. DEDEL, 's-Gravenhage.	Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.
Ds. M. VAN GRIEKEN, Rotterdam.	Ds. F. TAMMENS, Oostwold.

Directeur: D. NOORDAM.

Verslag over het Jaar: 1934.

Een heel gewoon jaar ging voorbij.
Zóó gewoon, dat het moeilijk valt, nu, op eenigen afstand staande terugblikkende, punten te ontdekken, waarop het oog iets langer kan rusten en wier beschrijving de moeite loont.
En toch — Gods goedertierenheden waren drie honderd vijf en zestig maal nieuw over ons werk en onze personen....
Geen twee dagen elkander evenarend, en de rij dier verscheidenheden wéér anders toch dan die van voorheen....
En immer goed!

Aantal
verpleegden. Het jaar werd begonnen met 177 verpleegden, we eindigden het met 181, verdeeld als volgt:

Regeringsjongens	120
Eigen Voogdijkinderen	19
Jongens van andere Vereenigingen	28
Kinderrechterjongens	12
Particulieren	2
Totaal	181

We namen 69 nieuwe verpleegden op. Naar dezelfde wijze gegroepeerd als hier boven krijgen we:

Regeringsjongens	39	(43)
Eigen Voogdijkinderen	10	(5)
Van andere Vereenigingen	5	(15)
Kinderrechterjongens	10	(3)
Particulieren	4	(1)
Voogdijraad	1	—
Totaal	69	(67)

De tusschen haakjes geplaatste cijfers geven de getallen van het vorig jaar.

Vakkeuze.

Onder de vele vragen waarvoor een nieuw aankomend verpleegde wordt geplaatst behoort ook deze: Welk vak wil je liefst leeren?

Hoe de jongens die vraag beantwoord hebben blijkt eenigszins uit onderstaand staatje:

Bankwerken	21
Timmeren	11
Schilderen	9
Schoenmaken	8
Tuin	7
Meubelmaken	5
Electro-techniek	4
Kleermaken	1
Metselen	1
Boerderij	1
Bakken	1

Totaal 69

Nog altijd blijkt er bij de komende knapen groote voorliefde voor het metaalvak. Niet zoozeer dat dit vak zelve als doel wordt gekozen, meestal slechts als middel ter bereiking van de heerlijkheid: monteur, chauffeur, vliegenier e.d.

Waar het ijzer hard is, zoodat zijn bewerking stadig stoere krachten vergt, waar het dient gesmeed, wanneer de juiste hittegraad is bereikt, zoodat het ingrijpen op het juiste oogenblik vraagt; daar wekke het, gezien de reden, waarom aldus werd gekozen, geene verwondering dat er hier altijd groot verloop van leerlingen zoude zijn, wanneer niet de ijzeren wet der volharding dezen knapen werd opgelegd.

Oorzaken der dwang-opvoeding.

De bedreven feiten, welke den regeeringsjongen met den strafrechter in aanraking brachten, waren:

Diefstal 25 of 64%	in 1933: 75%
Verduistering 3 of 7½%	in 1933: 18%
Heling 2 of 5%	
Oplichting 1 of 2½%	
Mishandeling 1 of 2½%	
Zedenmisdrijf 7 of 18%	in 1933: 7%

Deze laatste groep geeft wel een droef beeld van de verwoording, welke over het volkskind komende is. Hier gaat een roep uit tot ons volk om te waken over reinheid in woord en beeld en daad!

Voor de leiding in het gesticht paart aan dien roep, zich het bevel tot uiterste waakzaamheid tegen vuilbekkerij en onreinen handel.

Opvallend groot is het aantal diefstallen van rijwielen in de reeks dieverijen en wel 9 van de 25 of 36%.

Hier zal noodig zijn krachtige handhaving van het gebod het onbeheerde rijwiel door sluiting onbruikbaar te maken, terwijl daaraan strenge bestraffing van de (hoofd?) schuldige helers volle aandacht van de autoriteiten moge hebben.

Voogdij-aanvaarding.

Gedurende de eerste helft van het jaar werd door de Regeering minder veelvuldig plaats gevraagd voor haar pupillen dan gewoonlijk. Slechts 14 maal namen wij toen een jongen op, tegen 25 in de tweede helft van het jaar.

Deze geringe aandrang tot plaatsing van een ter beschikking gestelde leidde er vanzelfsprekend toe, dat wij wat milder konden zijn met de opname van voogdijknappen. Waar we in de laatste jaren gemiddeld niet meer dan 4 à 5 jongens in eigen voogdij namen, werd in het verslagjaar 10 maal een voogdij aanvaard.

Treffend is, dat onder deze tien gevallen er slechts twee zijn, waar ontzetting der ouders of voogden moest worden uitgesproken, terwijl acht maal ontheffing plaats vond. Wij vinden hierin bevestiging van het meermalen door ons geuit beweren, dat er van wezenlijk onderscheid tusschen onze voogdijjongens en onze regeeringspupillen geen sprake is, zóó dáár als hier ligt in het gedrag van den jongen — dat gedrag in beide gevallen sterk beïnvloed door het gedrag der ouders! — het motief tot ingrijpen der autoriteiten.

We vonden de volgende indeeling der acht ontheffingsgevallen.

Luihuid en dieverij	: 4
Brutaliteit en onhandelbaarheid	: 3
Ontucht	: 1

De twee ontzettingen betroffen in beide gevallen een moeder (!), die jaar jongen verwaarloosde en te gronde liet gaan.

Welke verpleegden?

Om een juist beeld te geven van onze verpleegden, hun afkomst en omgeving grijpen we op een willekeurige plaats in ons stamboek en geven dan in geregelde volgorde van aankomst betreffende een vijftal de beknopte aantekeningen over hen.

A, 18 jaar.

Beide ouders zijn overleden. Vader, lang lijdende was slap in de opvoeding; moeder was ruw en ging zich aan sterken drank te buiten.

Het gedrag van den jongen was reeds op de school maar matig. Hij wordt beschreven als lusteloos, driftig, brutaal, onhandelbaar, dieftchtig. Met zijn jonger broertje en een meisje pleegde hij ontucht. Van vaste leiding wordt voor hem nog veel verwacht. Wegens diefstal van geld werd hij ter beschikking der Regeering gesteld.

B, 15 jaar.

Vader overleed aan t.b.c. Moeder staat zedelijk niet hoog. Ze had verscheiden „kostgangers” en is onbeschaafd, onbeheerscht, zinnelijk.

De jongen was op school een onaangename leerling; onbetrouwbaar, stiekum, ploertchtig. Na het verlaten der school had hij vele patroons. Overal knoeide hij met geld. Hij wordt beschreven als: traag, wispelturig, onverschillig, norsch, sterk rooker en bioscoopbezoeker, straatslenteraar. Wegens „verduistering in dienstbetrekking” werd hij ter beschikking gesteld.

Exploitatie-Rekening over 1934
van „VALKENHEIDE” te Maarsbergen.

DEBET		CREDIT
Salarissen en Loonen	f 98.059 89	Subsidie Departement van
Onderhoud Gebouwen	6.251 78	JUSTITIE f 46.214 41
Onderhoud Ambtenaarswoningen	771 93	Subsidie Departement van
Onderhoud Terreinen	1.372 83	ONDERWIJS „ 36.811 65
Onderhoud en Aanschaffing		Bouw-subsidies
Inventaris en Meubilair „	3.065 75	Verpleeggelden
Vernieuwing Telefoon- en		Voogd- en Ouderbijdragen
Radio-Installatie „	1.156 29	Ambachtsschoolgelden
Voeding	21.818 38	Exploitatie Boerderij
Kleding	7.218 92	Exploitatie Tuinderij
Beddegoed	246 98	Woninghuur
Rookartikelen	308 25	Kostgelden Personeel
Bewassing	3.354 19	Pensioenverhaal
Schoonmaakartikelen	990 68	Nadeelig Saldo
Geneeskundige Verzorging	1.665 11	
Geestelijke Verzorging	741 95	
Sport ; Ontspanning ; Kampeeren „	1.085 35	
Zakgelden	1.886 42	
Verwarming	2.488 67	
Verlichting en Watervoorziening „	6.240 42	
Brandassurantie-Premies	496 08	
Diverse Wettelijke Verzekeringen „	1.143 37	
Reiskosten	2.235 34	
Vrachten	210 19	
Gereedschappen ; Materialen ;		
Leermiddelen en Uitbreiding		
Inventaris Ambachtsschool	6.711 75	
Administratie en Maandblad	4.709 70	
Gezinsverpleging-Afrekeningen	61 16	
Intresten	1.755 90	
Rente en Aflossing van		
Geldleeningen „	18.583 89	
Belastingen	672 —	
Pensioenkosten 15½ %		
Rijks-Ambtenaren „	6.092 59	
Diverse Pensioenkosten	2.264 17	
f 203.659 93		f 203.659 93

's Gravenhage, 31 December 1934.

**Stichting „Opvoedingsgesticht vanwege de
Nederlandsche Hervormde Kerk”.**

**F. HOOFT GRAAFLAND,
Penningmeester.**

C, 17 jaar.

Vader, een asthmatische groentenkoopman is slap in alles. Zijn eerlijkheid is niet onverdacht. Moeder is een slappe, slonzige vrouw, slecht verzorgster van het gezin, waarin men „alles goed vindt.”

De jongen was op school lastig; bij strenge leiding echter goed. Als loopjongen bleek hij oneerlijk. Den laatsten tijd werkeloos stal hij een reeks rijwielen: snoepen, rooken en bioscoop verslonden het verkregen geld. Hij wordt beschreven als: debiel, log, traag, koppig, brutaal, slap, diefachtig. Wegens diefstal van een fiets werd hij ter beschikking gesteld.

D, 14 jaar.

Vader is werkloos metaalbewerker en lijdende aan t.b.c. Moeder is zeer doof en lichamelijk lijdende. Beide ouders zijn slap en laksch.

Reeds op school was de jongen lastig en spijbelde veel. Ook thuis was hij moeilijk en schold zijn moeder. Hij is brutaal, leugenachtig, prikkelbaar, bleef 's nachts van huis weg en zwierf door de stad; een straatbengel die nergens voor staat. In 1932 werd hij wegens heling reeds voorwaardelijk ter beschikking gesteld, welk vonnis wegens diefstal van een fiets in 1934 werd omgezet in onvoorwaardelijke ter beschikking stelling.

E, 17 jaar.

Het gezin telt 12 kinderen. Vader kwam, verdacht van het plegen van ontucht met zijn dochters, in aanraking met den rechter; moeder onderging gevangenisstraf wegens vervalsching van bons, vader wegens mishandeling.

Beide ouders bekommeren zich niet in het minst om de kinderen en bevorderen nog liegen, stelen en ontucht. Alle kinderen zijn dan ook leugenachtig, diefachtig, vies en ontuchtig.

De jongen is verstandelijk gelijk aan een 10-jarige. Hij is zéér diefachtig, liegt hardnekkig en bekennt nooit. Wegens het plegen van ontucht met een 9-jarig meisje werd hij ter beschikking gesteld.

Overzicht
der geheele
Verpleging.

Een overzicht van de geheele verpleging, zoowel in het gesticht als onder ons toezicht in gezinnen, geeft het volgende staatje:

Rubriek	Aantal	Verpleegdagen in:		
		Gesticht	Gezin	Totaal
Regeeringsj.	160	38.838	3.406	42.244
Eigen Voogdij	27	6.881	171	7.052
Andere Ver.	46	11.628		11.628
Kinderrechterj.	20	2.322		2.322
Particulieren	5	846		846
	258	60.515	3.477	64.092

Het aantal verpleegdagen in het gesticht was in:

1932 : 60703

1933 : 63356

1934 : 60515.

We werkten dit jaar dus met matigen gang!

Totaal aantal opgenomenen. Het aantal opgenomenen sedert de opening van Valkenheide op 4 October 1912 bedroeg op 31 December: 1044.

Meerderjarigen. Op dien datum waren 751 oud-verpleegden als meerderjarigen in de gewone samenleving teruggekeerd.

Plaatsing in de samenleving. De plaatsing van verpleegden in loonevendende arbeid verliep niet altijd even vlot. Toch — gezien de omstandigheden kunnen we met een dankbaar hart vermelden dat van de 65 jongens, welke ons verlieten er slechts een drie-tal gingen zonder dat werk voor hen was gevonden. Hun „meerderjarig” zijn, dreef hen dan buiten onze muren, omdat zij nu zelve een kansje wilden wagen, wat jammer genoeg niet gelukte.

Behoudens alles wat metaalbewerker is wisten we vrijwel onze verpleegden te plaatsen. Juist echter deze door onze jongens zoo gewilde afdeling biedt een zeer geringe plaatsingskans. Onverschillig of we een bankwerker, een draaier, een plaatwerker of instrumentmaker aanbieden, we vinden geen gehoor.

En — jong Valkenheide snakt naar werk!

Vakonderwijs. Gelukkig dat wij in Valkenheide zelf niet over gebrek aan werk behoeften te klagen en we ons vakonderwijs weer geheel konden dienstig maken aan ons gestichtswerk.

Voor bakkers en boeren, voor kleermakers, schoenmakers, groentenkweekers en bloemisten ligt dit voor de hand, doch ook de overige afdelingen vonden in vervaardiging van gereedschappen en meubilair in onderhoud en aanbouw overvloedig werk bij grondig vakonderricht.

Aan dertig derde klassers werd bij het eindexamen het Diploma der Ambachtsschool uitgereikt.

Gedrag der Verpleegden.

Dank zij de bovengenoemde voldoende arbeid, die de dagen op de heide doet vergaan met vliegtuigvaart vonden de jongens het verblijf in onze inrichting van dien aard, dat zij met behoorlijke blijmoedigheid hun leventje konden leven en hun gedrag aan de leiders geen bijzondere zorg baarde.

Gezondheids-toestand.

De gezondheid onzer jongens was het gansche jaar voortreffelijk en de verantwoording van onzen Penningmeester doet zien dat de medische verzorging in het afgelopen jaar slechts f 1665.— vergde, tegen f 3798.— in 1933.

Dat stemt tot dank; niet enkel om de bezuiniging!

Geestelijke verzorging.

De godsdienstoefening op den Zondagmorgen werd geleid door predikanten van elders, welke wij hier gaarne dank brengen voor hun groote bereidwilligheid om de blijde Boodschap te willen brengen aan onze hunkerende jeugd op de heide.

De dagelijksche morgenwijding werd door den Directeur geleid. Naar hij zeker weet met zegen. Na zoovele jaren acht hij dat zaad zaaien in den morgenstond nog immer het mooiste en rijkste uur van den dag.

De catechesatiën in het winterhalfjaar werden niet meer uitsluitend door den Directeur en den Hoofdambtenaar Bos gegeven, maar — voor een deel — mede door Ds. Schuurmans Stekhoven, den predikant onzer gemeente.

Vanzelfsprekend was er voor deze verandering een bepaalde en wel een zeer verblijdende oorzaak, n.l. dat een deel onzer 20-jarige jongens zich wenschte voor te bereiden voor het afleggen van belijdenis des geloofs. Deze belijdeniscatechesatie nu werd door onzen pastor loci gegeven en we mochten op Palmzondag een dertien-tal onzer jongens zien bevestigd tot lidmaat onzer Kerk, welke in haar gesticht met zoo trouwe liefde voor lichamelijken en geestelijken groei dezer jongeren ijvert.

Gaarne danken wij Ds. Schuurmans Stekhoven voor zijn zegenrijk werk aan onze gestichtsmenschen.

Ambtenaren. Dankend willen wij ons ook zeer gaarne richten tot onze medearbeiders, welke zich met onverdroten ijver en groote toewijding gedurende het geheele jaar gaven aan den moeilijk mooien gestichtsarbeid. Oók al geven de gedragingen der verpleegden geen reden tot bijzondere zorg, wij mogen gerustelijk gelooven, dat de arbeid onder onze jongens toch dagelijks zorgensvol is. Dan — te elken dag — met opgewektheid en trouw de taak te vervullen, verdient lof, die hier gaarne het gansche ambtenaren-corps met groote hartelijkheid wordt gebracht.

In de rijen der ambtenaren was weinig wisseling. Oud-Valkenheide bleef op zijn post. Onze zestigjarige Leeraar Van der Vegt in het gesticht, zoowel als onze vier en zeventigjarige Acquisiteur Renden buiten de muren, ze bleven met voorbeeldigen ijver werkzaam in den arbeid, waar zij zich door God weten gesteld.

Hoogtijde. Een heerlijken gedenkdag deed God óns genieten op 6 September, toen onder groote belangstelling het 25-jarig bestaan der Stichting werd herdacht.

Onder leiding van onzen Voorzitter Prof. Slotemaker de Bruïne samengekomen in onze goede Kerkzaal mochten wij ervaren, dat God genade en eere geeft. De vele goede woorden over ons Valkenheide-werk toen gesproken willen wij bewaren in een dankbaar hart.

Dat het H M, onze geëerbiedigde Vorstinne, had goedgeacht een blijk van Hare hooge welwillendheid te geven aan onzen oudsten werker onzen Vader Renden en den Directeur heeft ons om der wille van het werk zéér verheugd.

Dat ons Bestuur de ambtenaren kon verblijden met de mededeeling dat een Pensioenfonds was gesticht voor oude en invalide werkers, alsmede voor hun weduwen en weezen was én Bestuur en Arbeidenden een reden van rijke verheugenis.

Dat jong-Valkenheide jubelde bij de mededeeling van onzen Voorzitter, dat het Bestuur besloten had tot den bouw van het met sterk begeeren tegemoet geziene zwembad laat zich verstaan en zal oorzaak zijn, dat Valkenheide dezen gedenkdag zich zal herinneren, zoo lang het zal zijn.

Eind-indruk. De dagen, ook voor den arbeid der dienende liefde soms benauwend donker, waren toch gedurende het gansche jaar van zegen vol.

God zij geprezen voor 1934!

D. NOORDAM,
Directeur.